

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 161/12
v Luxemburgu 6. decembra 2012

Rozsudok vo veci C-152/11
Johann Odar/Baxter Deutschland GmbH

Sociálny plán môže stanovovať zníženie odstupného v prípade prepustenia pracovníkov blížiacich sa k dôchodkovému veku

Zohľadňovať však na účely výpočtu tohto zníženia možnosť odchodu do predčasného dôchodku z dôvodu zdravotného postihnutia je diskrimináciou, ktorú právo Únie zakazuje

Sociálny plán dohodnutý medzi nemeckým podnikom Baxter a jeho zamestnaneckou radou stanovuje, že výška odstupného v prípade prepustenia pracovníkov z prevádzkových dôvodov závisí najmä od ich počtu odpracovaných rokov v podniku (štandardný výpočet odstupného).

Tento plán však, pokiaľ ide o pracovníkov starších ako 54 rokov, stanovuje, že výška odstupného sa vypočíta na základe ich najskoršieho možného odchodu do dôchodku (alternatívny výpočet odstupného). Odstupné, ktoré sa má vyplatiť týmto pracovníkom je nižšie než výška odstupného, ktorá by vyplývala z bežnej metódy, pričom sa však musí rovnať minimálne polovici odstupného vypočítaného na základe bežnej metódy.

Pán Odar, ktorý bol zamestnaný v spoločnosti Baxter viac ako tridsať rokov, bol uznaný za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Keďže jeho pracovný pomer so spoločnosťou sa končil, bolo mu v súlade so sociálnym plánom vyplatené odstupné.

Skutočnosť spočívajúca v dovŕšení veku 54 rokov viedla k vyplateniu nižšej sumy, než je suma, na ktorú by mal nárok, ak by nedovŕšil tento vek. Spôsob výpočtu stanovený sociálnym plánom v prípade prepustenia z prevádzkových dôvodov zavádza rozdielne zaobchádzanie priamo na základe veku.

Sociálny plán okrem toho stanovuje, že ak má pracovník z dôvodu zdravotného postihnutia možnosť poberať predčasný starobný dôchodok, na účely alternatívneho výpočtu odstupného sa zohľadňuje tento dátum odchodu do predčasného dôchodku.

Keďže sa pán Odar domnieval, že výpočet odstupného ho znevýhodňuje z dôvodu jeho veku a zdravotného postihnutia, podal proti spoločnosti Baxter žalobu na Arbeitsgericht München (Pracovný súd v Mníchove, Nemecko). Tento súd rozhodol obrátiť sa na Súdny dvor s otázkou týkajúcou sa zlučiteľnosti prípadného nerovného zaobchádzania vyplývajúceho so sociálneho plánu s právom Únie¹, ktoré zakazuje akúkoľvek diskrimináciu na základe veku a zdravotného postihnutia.

Súdny dvor svojim rozsudkom konštatuje, že zákaz akejkoľvek diskriminácie na základe veku stanovený právom Únie nebráni právnej úprave sociálneho plánu, o akú ide v prejednávanej veci, ktorá na základe veku odlišne vypočítava odstupné v prípade prepustenia.

Takéto rozdielne zaobchádzanie možno totiž odôvodniť cieľom poskytnúť kompenzáciu do budúcnosti, ochrany mladších pracovníkov a ich zaradenia do pracovného života s prihliadnutím na potrebu spravodlivého rozdelenia vymedzených finančných prostriedkov sociálneho plánu. Okrem toho je legitímne vyhnúť sa tomu, aby sa odstupné v prípade prepustenia poskytlo osobám,

¹ Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, s. 6; Mim. vyd. 05/004, s. 79).

ktoré si nehľadajú nové zamestnanie, ale budú poberať náhradný príjem vo forme starobného dôchodku.

Právna úprava, o akú ide v prejednávanej veci, sa nezdá byť zjavne neprimeraná a nejde nad rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie týchto cieľov. V tejto súvislosti Súdny dvor zdôrazňuje, že sociálny plán stanovuje zníženie výšky odstupného v prípade prepustenia, ale že táto výška sa postupne mení podľa veku a musí sa rovnať minimálne polovici odstupného vypočítaného podľa štandardného výpočtu odstupného. Súdny dvor okrem toho uvádza, že dotknutá právna úprava je výsledkom dohody dosiahnutej medzi zástupcami zamestnancov a zamestnávateľov, ktorí vykonali svoje právo kolektívneho vyjednávania, ktoré je uznané ako základné právo. Skutočnosť, že sa nechalo na sociálnych partnerov, aby definovali rovnováhu medzi vzájomnými záujmami, ponúka každej zo zmluvných strán nezanedbateľnú flexibilitu spočívajúcu v možnosti prípadného vypovedania zmluvy.

Súdny dvor **však** konštatuje, že **zákaz akejkoľvek diskriminácie na základe zdravotného postihnutia** stanovený právom Únie **bráni dotknutej právnej úprave v rozsahu, v akom táto úprava zohľadňuje pri uplatnení bežnej metódy možnosť poberať predčasný starobný dôchodok z dôvodu zdravotného postihnutia.**

Toto rozdielne zaobchádzanie medzi pracovníkmi bez zdravotného postihnutia a pracovníkmi so zdravotným postihnutím nezohľadňuje ani riziko, ktorému sú vystavené osoby s ťažkým zdravotným postihnutím – ktoré vo všeobecnosti čelia väčším ťažkostiam než pracovníci bez zdravotného postihnutia, pokiaľ ide o prístup na trh práce, ani skutočnosť, že toto riziko rastie v súvislosti s ich blížiacim sa dôchodkovým vekom. Tieto osoby majú pritom osobitné potreby súvisiace jednak s ochranou, ktorú vyžaduje ich stav, a jednak s nevyhnutnosťou prihliadať na skutočnosť, že tento stav sa môže zhoršiť. Je teda potrebné prihliadať na riziko, že osoby s ťažkým zdravotným postihnutím čelia vysokým finančným potrebám súvisiacim s ich zdravotným postihnutím a/alebo že v dôsledku toho, že sa blížia k dôchodkovému veku, sa môžu tieto finančné potreby zvýšiť.

Z toho vyplýva, že dotknutá právna úprava, ktorá vedie k vyplateniu odstupného pracovníkovi s ťažkým zdravotným postihnutím v prípade prepustenia z prevádzkových dôvodov v nižšej sume než pracovníkovi bez zdravotného postihnutia, má za následok výrazné narušenie legitímnych záujmov pracovníkov s ťažkým zdravotným postihnutím. Táto právna úprava ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaných cieľov sociálnej politiky.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499